

เรื่อง ประเพณีการแห่ดอกไม้

รายละเอียด

เช้าวันที่ ๑๔ เมษายน วันแรกของการแห่ต้นดอกไม้ แต่เดิมชาวบ้านแม่ลาดใหญ่ ผู้ชายจะไปตัดไม้ไผ่ในหมู่บ้านมาเตรียมไว้ตั้งแต่เช้า เช้านั้นสนุกสนานมากได้นั่งรถอีแต๊กแบบที่เรียกว่ารถไถไทย ประดิษฐ์ แต่นำมาดัดแปลงใส่ที่นั่งทั้งด้านหน้า และด้านหลัง เพื่อตัดไม้ไผ่ โดยจะเลือกตัดหลายขนาด ตามแต่ว่าจะนำไปใช้ทำโครงสร้างส่วนใดของต้นดอกไม้ มีทั้งต้นเล็กและต้นใหญ่เมื่อได้ไม้ไผ่ที่ต้องการ แล้วก็นำมาช่วยกันประกอบโครง โดยโครงสร้างจะต้องทำด้วยไม้ไผ่ทั้งหมด ไม่มีลวด ตะปู โดยไม่ว่าจะเป็นต้นดอกไม้ขนาดเล็กหรือใหญ่

ระหว่างที่ฝ่ายชายกำลังทำต้นอยู่ อีกฝ่ายหญิงก็จะไปหาดอกไม้สดที่มีอยู่ทั่วไปในหมู่บ้านมา เตรียมเอาไว้ประดับโครงต้นดอกไม้ โดยดอกไม้ที่เราเห็นส่วนใหญ่ก็จะเป็นดอกไม้ที่ออกในฤดูร้อนคือ ดอกคูณหรือดอกราชพฤกษ์ที่มีดอกเป็นพวงสีเหลืองๆ ดอกหางนกยูง สีส้มๆ และดอกตะแบก สีม่วงอมชมพู บางต้นก็มีดอกเฟื่องฟ้าด้วย เมื่อทำโครงเสร็จสิ้นชาวบ้านก็จะมาช่วยกันมัดดอกไม้เข้ากับโครงด้วยไม้ไผ่ที่ทำเป็นแผ่นบาง ๆ เล็ก ๆ ให้พอมัดได้ ต้นดอกไม้ทั้งเล็กและใหญ่นี้ จะต้องทำให้เสร็จภายในวันเดียวเท่านั้น และทันแห่ตอนหนึ่งทุ่มอีก

ด้วย นอกจากความร่วมมือร่วมใจกันทำแล้ว ยังเห็นถึงความสนุกสนานและความสามัคคีกันระหว่างที่ช่วยกันทำต้นดอกไม้ คำก็จะเปิดเพลงไปด้วย บ้างก็เดินไปทำไป บ้างก็เอาน้ำมาสาดกันเพิ่มความสดชื่นให้ทั้งดอกไม้ และคนทำ เมื่อประกอบโครงและตกแต่งต้นดอกไม้จนเสร็จแล้วไม่เกินหกโมงเย็น ชาวบ้านหมู่ไหนที่ทำเสร็จแล้วก็จะช่วยกันแห่ต้นดอกไม้มายังที่วัดแล้วนำมาตั้งไว้ข้าง ๆ โบสถ์ในบริเวณวัดแม่ลาดใหญ่ สถานที่จัดงานประเพณีแห่ต้นดอกไม้ งานนี้เต็มไปด้วยชาวบ้านที่มาร่วมงาน มาร่วมงานและรอต่ายรูปกันอย่างคึกคัก ก่อนจะถึงเวลาแห่ก็จําหน่ายเล็กน้อย ๑ มาจุดเรียงเป็นแถวที่คานสำหรับหามต้นดอกไม้ ทางวัดจะตีกลองเพล เพื่อเป็นสัญญาณให้ชุมชนรู้ว่าใกล้ถึงเวลาแล้ว ชาวบ้านจะปีนขึ้นไปในต้นดอกไม้เพื่อจุดเทียนที่อยู่ด้านใน โดยทำเป็นวงไม้ไผ่เสียบเทียนแท่งใหญ่ประมาณข้อมือที่เรียงเป็นแถวด้านในต้นดอกไม้ ชาวบ้านจะแบ่งหน้าที่กันทำ เป็น 3 ฝ่าย คือหามต้นดอกไม้, ตีกลอง ช้อง ฉิ่ง ฉาบ แคน พิณ และฝ่ายแห่ต้นดอกไม้หน้าหน้า การแห่ต้นดอกไม้เริ่มต้นด้วยการสวดมนต์ของพระและชาวบ้าน เมื่อเสียงสวดมนต์เจียบลง เสียงดนตรีอันสนุกสนาน คึกคักก็เริ่มขึ้น ทุกคนร้องรำกันอย่างสนุกสนาน ไม่เว้นแม้แต่ต้นดอกไม้ที่ต้องโยกไปด้วยตามจังหวะกลองด้วย

การแห่ต้นดอกไม้นี้ชาวบ้านจะแห่กัน ๓ รอบ เป็นการบูชาพระพุทธรูป พระธรรม และพระสงฆ์ และเมื่อแห่ครบสามรอบก็จะวางต้นดอกไม้ทุกต้นไว้รอบอุโบสถเพื่อบูชาพระรัตนตรัยทั้งคืน พอตอนเช้าก็จะนำต้นดอกไม้ออกจากวัดไปซ่อมแซมต้นที่ชำรุดและเปลี่ยนดอกไม้สำหรับใช้ในคืนถัดไป งานประเพณีแห่ดอกไม้ โดยจะมีการจัดขึ้นในทุก ๆ ปี ซึ่งจะเริ่มต้นแห่กันตั้งแต่วันที่ ๑๔ เมษายน ติดต่อกัน ในเวลา ๑๖.๐๐- ๑๘.๐๐ น. และ โดยมีความเชื่อว่าเป็นสิริมงคล ที่ได้นำดอกไม้มาบูชาพระรัตนตรัย ทำให้อยู่ดีมีสุข ฝนตกต้องตามฤดูกาล บ้านเมืองร่มเย็น ปราศจากโรคภัย วัว ควาย สัตว์เลี้ยงขยายคอกออกผลสมบูรณ์ จะมีพระภิกษุ ผู้ใหญ่ นั่งรถนำหน้า แต่ในสมัยโบราณมีการเดินแห่ดอกไม้กันอย่างสนุกสนานสมควร ได้รับการฟื้นฟูอีกครั้ง

คำสำคัญ : ประเพณีการแห่ดอกไม้

ที่มา : องค์การบริหารส่วนตำบลแม่ลาด. (2558). วัฒนธรรม พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ เอกลักษณ์ และภูมิปัญญา ตำบลแม่ลาด อำเภอคลองขลุง จังหวัดกำแพงเพชร. กำแพงเพชร: องค์การบริหารส่วนตำบลแม่ลาด.

รวบรวมและจัดทำข้อมูล : กาญจนา จันทร์สิงห์

วันที่ : 2020-03-05

https://arit.kpru.ac.th/ap2/local/?nu=pages&page_id=1343&code_db=61004&code_type=03